

izlet do zvezdne šole

Če bi želeli izvedeti kaj o mladih ljudeh, bi verjetno obiskali šolo, kjer je mnogo mladih, kajne? Ta fotografija prikazuje zvezdno 'šolo' – dom več kot tisočih največjih in najsvetlejših mladih zvezd na nebu. Kadar želijo astronomi proučevati mlade zvezde, je ta zvezdna kopica – imenovana Labod OB2 – eden od prvih krajev, kamor pogledajo.

Labod OB2 je največja zvezdna kopica na severni polobli neba in vsebuje okrog 30.000-krat več snovi kot Sonce! Je tudi ena od Zemlji najbližjih kopic. Zakaj torej niste zanjo slišali že prej? No, zato ker je skoraj popolnoma skrita za masivnim oblakom prahu. Da jo lahko astronomi proučujejo, morajo uporabiti teleskope, ki lahko 'vidijo' v rentgenski in infrardeči svetlobi. Ti vrsti svetlobe lahko gresta skozi debel prah, skozi kakršnega vidna svetloba ne more.

Eno od najbolj zanimivih – a nesrečnih – odkritij, do katerih so prišli astronomi ob proučevanju masivnih, mladih zvezd v tej kopici, je, da jih bo večina imela manj planetov, kot njihove sestre in bratje v manjših kopicah. Nekatere morda sploh ne bodo imele nobenega planeta!

Ko zvezda nastane, je okrog nje vedno nekaj preostale snovi. Iz te nastane ploščat disk prahu in drobnih kamenčkov, kot nekakšna gostá inačica Saturnovih obročev. V tem disku lahko nastanejo majhna zrna prahu iz kamnitega materiala in ledu in ta zrna se sčasoma sprimejo skupaj v večje in večje kose. Predstavljajte si, da valite snežno kepo po snegu: ko se na njej nabira novi sneg, postaja večja in večja. Tako se rodijo planeti.

Toda masivne, mlade zvezde lahko s svojo močno svetlobo uničijo diske prahu okrog svojih manjših sosed že dolgo preden bi planeti sploh lahko nastali! To pomeni, da v Labodu OB2 in drugih velikanskih zvezdnih kopicah verjetno ni toliko planetov, kot bi si mislili!

COOL FACT

Ena od najsvetlejših zvezd v naši celotni galaksiji živi v tej kopici. Je skoraj 2 milijonkrat svetlejša od Sonca!

